

Vergaderjaar 2015–2016

32 156

Monumentenzorg

Nr. 72

BRIEF VAN DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 9 maart 2016

Tijdens het AO Ruimte van 18 februari jl. heeft u aandacht gevraagd voor de zorgen bij agrariërs over de aanwijzing van Oude en Nieuwe Bildtdijken, gemeente Het Bildt, als beschermd dorpsgezicht. Deze aanwijzing vond 22 januari 2015 plaats, waarna belanghebbenden daartegen bezwaar aantekenden. De bezwaarmakers hebben met onbegrip gereageerd op de recente uitspraak van de Rechtbank Noord-Nederland die het bezwaar verwierp. Zij vrezen, nu boerenerven deel uitmaken van dit beschermd dorpsgezicht, dat de aanwijzing bedrijven op slot zet.

In het overleg heb ik u toegezegd u te informeren over mijn visie op criteria voor het aanwijzen van de Bildtdijken als beschermd gezicht. Alvorens ik dat doe, ga ik kort in op de aanwijzing van beschermde stads- en dorpsgezichten. Nederland kent 468 beschermde stads- en dorpsgezichten. Omdat het over de aanwijzing van cultureel erfgoed gaat met een doorwerking in het ruimtelijk domein, vindt deze plaats door zowel mijn collega van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en mijzelf. De Monumentenwet 1988 vormt daarvoor de grondslag. Deze gebieden zijn sinds de jaren '60 van de twintigste eeuw aangewezen. De Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed hanteert waarderingscriteria bij de selectie van gebieden die voor aanwijzing in aanmerking komen. Het gaat daarbij om cultuurhistorische, historisch-ruimtelijke of stedenbouwkundige en situationele waarden en gaafheid, herkenbaarheid en zeldzaamheid. De Bildtdijken zijn als polderlandschap bijzonder als enige inpoldering aan zee, met een gave en kenmerkende samenhang van lange dijken, een zeer open landschap en een uitzonderlijke positie en spreiding van de bebouwing. Bij de aanwijzing worden de gemeente, de provincie en de Raad voor Cultuur om advies gevraagd.

Een aanwijzing heeft tot doel de cultuurhistorische waarde van een gebied te behouden, te versterken en te benutten bij ontwikkelingen. Een status als beschermd gezicht betekent dus niet dat veranderingen niet meer mogelijk zijn. Het gaat er wel om dat veranderingen zorgvuldig worden

angepast, zodat deze aansluiten bij het karakter van het gebied. Dit wordt mogelijk gemaakt door in het bestemmingsplan nadrukkelijk rekening te houden met de bijzondere waarden van het gebied. De gemeente heeft de verantwoordelijkheid hier invulling aan te geven en dat heeft Het Bildt ook gedaan.

In Het Bildt leeft bij agrariërs de zorg dat ze hun bedrijf in het beschermd dorpsgezicht niet langer kunnen uitoefenen. Dat is geenszins de bedoeling en die zorg neem ik graag weg. In Nederland zijn meer beschermde dorpsgezichten aangewezen waarin zich boerenerven en agrarische gronden bevinden en waar de agrarische bedrijfsvoering zonder problemen doorgang vindt. Het vigerend bestemmingsplan, dat zonder bezwaren tot stand kwam, houdt daar rekening mee en biedt ook ontwikkelingsruimte aan de agrarische sector. De aanwijzing tot beschermd dorpsgezicht verandert daar niets aan.

De uitspraak van de Rechtbank Noord-Nederland van 9 februari 2016 (zaaknummer: LEE 15/2718) bevestigt dat de bezwaren vanwege een vermeend slot op het gebied ongegrond zijn. Het is op dit moment niet bekend of een hoger beroep wordt aangetekend. Dat laat onverlet dat de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed betrokkenen en de gemeente heeft aangeboden mee te willen denken met de inpassing van ontwikkelingen in de Bildtdijken.

De Minister van Infrastructuur en Milieu,
M.H. Schultz van Haegen-Maas Geesteranus